

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค14101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง **การบวก การลบ จำนวนคละ**

ครูผู้สอน ครูสุภัทสร จารุ่งเจริญ

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{5}{6}$$

การบวก การลบ จำนวนคละ

จุดประสงค์
การเรียนรู้

หาผลบวกและผลลบ
ของจำนวนคละได้

ทบทวน

การเขียนจำนวนคละ
ในรูปเศษเกินและ
การบวก การลบเศษส่วน

ให้นักเรียนเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$\frac{(3 \times 5) + 2}{5}$$

$$3\frac{2}{5} = \frac{17}{5}$$

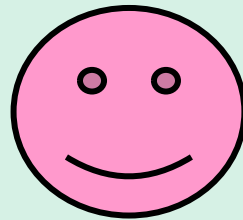

หาผลลัพธ์ต่อไปนี้

$$1) \quad \frac{7}{9} - \frac{5}{9} =$$

$$2) \quad \frac{3}{5} + \frac{4}{15} =$$

$$\frac{3 \times 3}{5 \times 3} = \frac{9}{15}$$

$$\begin{aligned}
 1\frac{7}{8} + 1\frac{3}{4} &= \frac{15}{8} + \frac{7}{4} \\
 &= \frac{15}{8} + \frac{7 \times 2}{4 \times 2} \\
 &= \frac{15}{8} + \frac{14}{8} \\
 &= \frac{15 + 14}{8} \\
 &= \frac{29}{8} = 3\frac{5}{8}
 \end{aligned}$$

29 ÷ 8 ได้ 3 เศษ 5

$$\begin{aligned} 5 - 4\frac{3}{5} &= \frac{5}{1} - \frac{23}{5} \\ &= \frac{5 \times 5}{1 \times 5} - \frac{23}{5} \\ &= \frac{25}{5} - \frac{23}{5} \\ &= \frac{25 - 23}{5} \\ &= \frac{2}{5} \end{aligned}$$

การบวกหรือการลบจำนวนคละ

อาจเขียนจำนวนคละ
ในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงหา
ผลบวกหรือผลลบ

แสดงวิธีทำ และตอบในรูปแบบอย่างง่าย

แสดงวิธีทำและตอบในรูปแบบอย่างง่าย

$$1) \quad 2\frac{5}{9} + 3\frac{2}{3} = \square$$

$$2) \quad \frac{15}{4} - 2\frac{7}{20} = \square$$

$$1) \quad 2\frac{5}{9} + 3\frac{2}{3} = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 2\frac{5}{9} + 3\frac{2}{3} &= \frac{23}{9} + \frac{11}{3} \\ &= \frac{23}{9} + \frac{11 \times 3}{3 \times 3} \\ &= \frac{23}{9} + \frac{33}{9} \\ &= \frac{23 + 33}{9} \end{aligned}$$

วิธีทำ $2\frac{5}{9} + 3\frac{2}{3} = \frac{23}{9} + \frac{11}{3}$

$= \frac{23}{9} + \frac{11 \times 3}{3 \times 3}$

$= \frac{23}{9} + \frac{33}{9}$

56 ÷ 9 ได้ 6 เศษ 2

$= \frac{23 + 33}{9}$

$= \frac{56}{9}$

$= 6\frac{2}{9}$

ตอบ $6\frac{2}{9}$

$$2) \quad \frac{15}{4} - 2\frac{7}{20} = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{15}{4} - 2\frac{7}{20} &= \frac{15}{4} - \frac{47}{20} \\ &= \frac{15 \times 5}{4 \times 5} - \frac{47}{20} \\ &= \frac{75}{20} - \frac{47}{20} \\ &= \frac{75 - 47}{20} \end{aligned}$$

วิธีทำ $\frac{15}{4} - 2\frac{7}{20} = \frac{15}{4} - \frac{47}{20}$

$$= \frac{15 \times 5}{4 \times 5} - \frac{47}{20}$$

$$= \frac{75}{20} - \frac{47}{20}$$

$$= \frac{75 - 47}{20}$$

$$= \frac{28}{20}$$

$$= 1\frac{8}{20}$$

28 ÷ 20 ได้ 1 เศษ 8

ตอบ $1\frac{8}{20}$

คำถามชวนคิด

จำนวนคละสามารถเขียนอยู่ในรูป
เศษเกินได้อย่างไร

(นำตัวส่วนคูณกับจำนวนนับแล้วบวกกับ
ตัวเศษ ผลลัพธ์ที่ได้เป็นตัวเศษของเศษเกิน
โดยมีตัวส่วนคงเดิม)

คำถามชวนคิด

ถ้าผลบวกหรือผลลบที่ได้เป็นเศษเกิน
ควรทำอย่างไร

(เขียนเศษส่วนให้อยู่ในรูปการหาร ผลลัพธ์อาจ
เป็นจำนวนนับหรือจำนวนคละ)

สรุปบทเรียน

การบวกหรือการลบจำนวนคละ อาจเขียน
จำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงหา
ผลบวกหรือผลลบ

หน่วยที่ ๓ เศษส่วน และการบวก การลบ การคูณ การหารเศษส่วน

★★★ ฝึกหัด 3.15

แบบฝึกหัด 3.15

แสดงวิธีทำและตอบในรูปอย่างง่าย

1. $3\frac{1}{2} - 1\frac{3}{14} =$	2. $2\frac{4}{9} + 1\frac{2}{3} =$
=	=
=	=
=	=
=	=
=	=

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

๒๕

แบบฝึกหัดที่ 3.15

(ข้อ 1-2)

ใบงาน เรื่อง การบวก การลบ จำนวนคละ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 3.15 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 3.15

แสดงวิธีทำและตอบในรูปอย่างง่าย

$$1. 3\frac{1}{2} - 1\frac{3}{14}$$

$$2. 2\frac{4}{9} + 1\frac{2}{3}$$

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกและ
การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน

สิ่งที่ต้องเตรียม

แบบฝึกหัด 3.16
สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

